

2. Cesta ke **společnému** soužití **multikulturní** společnosti vede **cestou** realizace projektových aktivit s ohledem na problematiku kulturní rozdílnosti.

3. Úkoly školy v **multikulturním** prostředí:

- Poznávat vlastní národní dědictví a odvolávat se na něj
- Všimát si kulturní odlišnosti a být k ní citlivý
- Uvědomovat si rovnost všech kultur (utvářet toto vědomí)
- Uznávat/chápat toleranci jako mimořádnou hodnotu

4. Učitel vyučující v **multikulturním** prostředí by měl:

- Přijmout předpoklad, že všechny kultury jsou si rovné, všechny jsou stejně hodnotné (nehodnotit, neodsuzovat)
- Učit **k** úctě k odlišnosti
- Uvědomit si, že kultura je složitým a různorodým celkem
- Mít na paměti, že všichni lidé mají stejná práva
- Prezentovat různé názory (nejen pouze ten jeden správný)
- Plánovat v průběhu vyučování časový prostor pro reflexi a volnou diskusi, kdy každý může prezentovat svůj názor
- Umožňovat žákům osobní kontakt s představiteli jiných kultur

5. Historie je mementem a základem interkulturního vzdělávání. Výuka dějepisu v **multikulturním** prostředí, v místech, kde žijí představitelé autochtonních národnostních menšin, musí **být charakterizována** pluralismem a tolerancí.

6. Citlivá témata z historie příhraničí musí být zkoumána **a** analyzována z různých hledisek. Spory se netýkají faktů, ale nejčastěji vztahu k nim a hodnoty, jakou jim přisuzujeme. Hodiny dějepisu jsou pro žáky nejen přílivem historických informací/znalostí - ale **zejména** – utvářejí hodnoty, představy, názory (v tom mýty a stereotypy)

7. Můžeme rozlišit historický a praktický vztah k minulosti:

Historický vztah charakterizuje zájem o minulost bez **ponaučení pro** současnost

Praktický vztah k minulosti spočívá v tom, že chápeme uplynulé události pouze ve vztahu k sobě sama a naší současné činnosti. Člověk, který má takový vztah k minulosti, čte minulost **zpětně**. Zajímá se a uznává pouze ty události z minulosti, které může vztáhnout k současnosti. Obrací se do minulosti s cílem pochopení současného světa, jeho obhajoby nebo **ve snaze učinit jej lepším** a méně tajemným místem pro život. (B. Szacka: *Miejsce historii w świadomości współczesnego człowieka*. „Kwartalnik historyczny” 1973, nr 2).

8. Výklad citlivých událostí z minulosti se nemůže omezovat pouze na historii, má plnit i funkci preventivní – prostřednictvím interkulturní výchovy je nutno utvářet toleranční, otevřené postoje a učit **úctě** k Jinému.

9. Známe-li jednu interpretaci události, zavíráme se před historií druhého národa, v tom před osudy národnostní menšiny.

Projekt „Historie hranicí nekončí – Historia ponad granicami“ **poskytuje zatím nevídanou možnost** vidět události z historie regionu ze dvou úhlů:

- českého a polského

Žáci budou mít příležitost seznámit se s různými stanovisky českých a polských historiků. Takové aktivity umožní **předcházet** projevům diskriminace, rasismu, xenofobie a zároveň vytvoří podmínky pro utváření citlivého přístupu a historického **povědomí**

10. Žák obdrží v pracovních listech dva výklady **ke** každé události, dva pohledy českých a polských historiků. Úlohou žáka bude vytvoření samostatného úsudku. **Namotivuje** to žáky **k** samostatnému hledání, rozvíjení historických zájmů a utváření historického myšlení. Takto vedené vzdělávání bude v souladu s kriticko-kreativní doktrínou vzdělávání, kde je žák subjektem vzdělávání.

11. Aktivity s využitím pracovních listů pomohou utvářet historické **povědomí**, čímž rozumíme zásoby znalostí fungující v průběhu činnosti (individuální i společenské), systém hodnocení minulosti společnosti (národů, regionu). Pomohou žákům uvědomit si význam znalostí **z** historie, systému hodnot, posuzování, postojů k Jinému.

12. Učitelé **mající k ruce výklad** historických událostí z pohledu polského a českého historika budou moci využít:

- „učení se v týmu“
- „učení se založené na spolupráci“, které má vést k
- „učení se žít ve shodě“

13. Žáci by také měli poznávat:

- Přínos menšiny pro historii a kulturu země, v níž žije
- Osud menšin v průběhu dějin
- Práva národnostních menšin v současné Evropě, v Polsku a v ČR

Výuka dějepisu má být vedena souběžně s občanskou výchovou a výchovou k myšlení v evropských a globálních souvislostech.